

HẠNH PHÚC LÀ MỘT LÀNG SÓNG CỦA GIÁC MỘNG

Nẻo Xa

Hạnh phúc và một làng sóng trào dâng ở trong tâm trí của mỗi con người khi người ấy đạt được mục đích mà mình luôn đeo đuổi. Ngày xưa Nhà thơ Xuân Diệu đem lòng mình đi yêu một người con gái và để bày tỏ nỗi lòng hạnh phúc thăng hoa trong tâm hồn của mình, Ông đã tự hỏi chính lòng mình rằng: Vì sao? Mà tâm hồn ta lại có được những giây phút đẹp tuyệt vời như vậy, chắc chắn rằng có lẽ từ đó bài thơ được mang tên “Vi Sao” của Ông đã ra đời một cách tự nhiên như sau:

“Bữa trước, riêng hai dưới nắng đào,
Nhìn tôi cô muốn hỏi “vì sao?”
Khi tôi đến kiếm trên môi đẹp
Một thoáng cười yêu thỏa khát khao”

Trong lúc này tâm hồn và ánh mắt của ông như đang hòa nhập vào trong một khoảnh khắc lơ đãng nào đó mà ông đã luôn luôn khát khao loanh quanh thân mình đi tìm ở những nơi xa tít của chân trời cát bụi nào đó và mãi cho tới bây giờ mới gặp được.

“Vi sao giáp mặt buổi đầu tiên
Tôi đã đày thân giữa xứ phiên,
Không thể vô tình qua trước cửa,
Biết rằng gặp gỡ đã vô duyên?”

Trước sự đắm chìm trong thương nhớ, mà ông đã tự đày đọa thân xác của mình vào một nơi xa xôi và có nhiều phiên muện. Những điều này đã làm cho tâm hồn ông thức tỉnh được phần nào của cuộc gặp gỡ trên.

“Ai đem phân-chất một mùi hương
Hay bản cầm ca ! tôi chỉ thương
Chỉ lặng chuỗi theo giòng cảm xúc,
Như thuyền ngư phủ lạc trong sương.”

Nhưng khi cái thức tỉnh kia đã bị chìm sâu trong thương nhớ rồi, thì bây giờ đây ông chỉ còn biết lặng lẽ chuỗi theo giòng cảm xúc vu vơ vô ích của mình thôi. Điều này cũng rất giống như một sự mặt kệ bụng lơ mái chèo của ông ngư phủ đang nằm trôi dạt con thuyền vào nơi sương phủ vậy.

“Làm sao cắt nghĩa được tình yêu
Có nghĩa gì đâu một buổi chiều
Nó chiếm hồn tôi bằng nắng nhạt,

Bằng mây nhè nhẹ, gió hiu hiu ...”

Dần dần cơn sóng tâm thức mê lầm của ông cứ ngày một lan tỏa theo cảnh vật ở bên ngoài, và ông đã tự hỏi với lòng mình rằng tình yêu là gì? Rồi cũng chính ông trả lời lại những câu chấp nhận tất cả. Dù đó là ngôn ngữ hay nắng nhạt, hay mây nhè nhẹ và gió hiu hiu đi chẳng nữa ông cũng xin được đổi mất hết tất cả.

“Cô hãy là nơi mây khóm dờ
Dầm chân trong nước đứng say sưa,
Cho tôi là kẻ qua sa mạc
Tạm lánh hè gay; -- thế cũng vừa”

Giờ đây sóng thức của ông dường như một ảo ảnh mơ tưởng thêm nữa vậy, ông đã từ chỗ chủ động biến thành người bị động trước cái hòa nhập của thiên nhiên với con người mình yêu. Một tâm hồn nhàm chán của ông cũng đã xuất hiện và chính điều này đã làm thay đổi kết cuộc của tình yêu trong ông.

“Rồi một ngày mai tôi sẽ đi
Vì sao, ai nữ hỏi làm chi !
Tôi khờ khạo lắm, ngu ngơ quá,
Chỉ biết yêu thôi chẳng hiểu gì.”

Cuối cùng ông đã tự đánh thức và chệ tránh với tâm hồn mình rằng, mình là kẻ ngu ngơ quá. Điềm tự ti về bản thân và tâm hồn ông, nên ông đã gượng gạo tâm tham đắm của mình lên để chấm dứt cuộc tình xấu số này. Cuối cùng ông thảnh lạng khi ra đi cũng chẳng hiểu thêm được gì nữa cả. Chúng ta theo dõi cuộc tình của ông như một giấc mộng đẹp vậy.

Vì cảm xúc của tình yêu cũng như những đợt sóng đang lăn tăn giữa đại dương rộng lớn bao la kia, rồi có một ngày bỗng nhiên bất ngờ ồ ạt đổ ập thật mạnh vào bờ cát trắng. Lúc này dòng nước không chỉ là những điểm gợn nhỏ, như lãng xãng ở một nơi xa xăm nữa mà đã trở thành một cơn sóng dữ dội, đang đan rộng cánh tay tham muốn của mình để ôm lấy bờ thương nhớ. Thế cho nên chúng ta mới biết rằng, ở trong biển cả mênh mông kia có bao nhiêu cơn sóng đang lan tràn lên cao rồi hạ xuống thì ở trong tâm của con người chúng ta cũng có bấy nhiêu điều tham muốn đang trôi dạt từng đợt từng đợt như thế chứ?

Nói tới đây trong lòng tôi đã nhận ra rằng cuộc đời và giấc mộng thì cái nào là thật và cái nào là giả dối đây? Trong sự băn khoăn ở nơi thăng trầm của tâm thức, chính tôi lại thấy rõ được vấn đề sâu xa này và làm thành một bài thơ với cái tên thay thế cho tầm nhìn của tôi như sau:

NHÌN MỘNG

Cuộc đời

Như mộng trong tâm
Đâu là hiện thực?
Mê lầm là đâu?
Trái qua
Một giấc ngủ sâu
Mộng thì cứ mộng
Phút đầu giữ nguyên
Trăng thanh
Gió mát bạn hiền
Đài cao nghiệp cảnh
Thấy liền chơn không
Xuân về
Ôm gói tang bồng
Một làng khói biết
Bầu không thuở nào
Nhìn mộng
Cũng giống nước ao
Soi mình thấy bóng
Trăng sao hiện về
Hãy xem
Đó là cơn mê
Vẫy tay xuống nước
Vụn về tấm gương.
Những gì
Sanh diệt như sương
Đều là mộng huyễn
Chán chường tránh xa
Chơi tâm
Ở tại lòng ta
Ngàn năm không biết
Cũng là mộng thôi

Cái cảm giác nhìn mộng của tôi khác xa với điều bần khổ khi nhìn vào làng sóng thức vì tình yêu của Thi sĩ Xuân Diệu. Thật sự mà nói, thì khoảng cách giữa mộng và thực không xa đâu; nó cũng giống như một ánh chớp nhoáng trước khi trời đổ cơn mưa rào vậy. Cho nên trong bài thơ “Mộng” ở trên của tôi có viết hai câu rằng: “Mộng thì cứ mộng, phút đầu giữ nguyên”. Đó là dám khẳng định được bản lĩnh của mình khi tâm hồn mình bị rơi vào cơn mộng.

Đến đây chúng ta có thể lớn tiếng nói rằng cơn mộng của cuộc đời có thể sẽ xâm nhập vào tâm ban sơ tới bất cứ ai đang sống trên thế gian này, nếu như ta không tự làm chủ được chính tâm mình.

Một hôm nọ, tôi đang ngồi thuyết giảng ở tại nơi đạo tràng tịnh nghiệp “Bát Quan Trai” của một ngôi chùa kia, như thường lệ cứ sau một buổi giảng thuyết như vậy tôi lại giành khoảng ba mươi phút để cho các Phật tử có cơ hội thắc mắc về Phật Pháp với tôi. Đây cũng là thời gian để người thuyết giảng như tôi có được vài lần nghe và học hỏi kinh nghiệm của mọi người xung quanh. Bắt đầu cho thời gian hỏi của các Phật tử trong đạo tràng, thì trong nháy mắt có một anh thanh niên đang ngồi tận phía sau kia có khuôn mặt sáng láng đứng dậy chấp tay hỏi với giọng nói rất đĩnh đạc rằng:

Mô Phật kính bạch Thầy! Sao tính tình con dạo này hay ưa theo lời rủ rê của bạ bè rồi đi tới những quán Bar hay vũ trường để thả hồn mình vào các bài hát mê hồn vậy? Hôm nay con có dịp được đi chùa nghe Thầy giảng về giáo lý của Phật, con thấy tự hổ thẹn với tâm hồn mình quá đi. Hôm nay nhân cơ hội này Thầy cho phép các Phật tử có thắc mắc gì, cho nên con rất muốn xin một lời nhắc nhở từ ở nơi Thầy; để con làm hành trang cho những thời gian tới trong cuộc đời con. Xin Thầy hoan hỷ cho con những lời khuyên ạ!

Sau câu hỏi của anh thanh niên kia đó là câu đáp lời của tôi, trước khi tôi trả lời câu hỏi của anh vậy anh có thể cho Thầy hỏi lại anh vài câu được chứ? Anh thanh niên rất vui và sẵn lòng chờ câu hỏi của tôi. Câu hỏi của tôi như sau:

- Khi anh đi vào các quán Bar để uống rượu hay đến với những vũ trường để nhảy rồi thả hồn mình theo những điệu nhạc, vậy anh có biết lúc đó anh làm vậy không? Anh thanh niên nhanh miệng trả lời với tôi rằng:
- Dạ thưa Thầy con không biết!
- Tôi lại hỏi tiếp:
- Vậy bây giờ đây anh có tự biết rằng anh làm những việc như vậy là sai với tuổi trẻ của mình không?
- Anh ta liền mỉm cười và trả lời ngay
- Dạ bạch Thầy giờ thì con đã biết sai rồi.

Lúc này tôi mới bắt đầu câu trả lời với anh rằng: Sở dĩ con người vô thường là vậy, vì thân và tâm của mình khi làm bất cứ một việc gì cũng không tự thấy chính những việc làm của mình ngay lúc ấy; mà đợi khi một người thiện hữu trí thức nhắc nhở cho mình thì mình mới bắt đầu ăn năn hối cãi thì mọi chuyện cũng đã quá muộn màng rồi còn gì. Vậy cho nên chúng sanh và chư Phật khác với nhau là ở chỗ này đây. Khác ở chỗ chư Phật và các vị Thánh nhân khi làm bất cứ một việc gì đều tự thân và tâm rõ biết một cách thấu triệt vậy. Tức là không nhầm lẫn bất cứ một việc gì hết dù đó là giấc mộng trong tâm của mình vậy.

Còn anh thì sao? Khi anh nghe theo lời rủ rê đường mật của bạn bè lêu lổng phá phách bên ngoài rồi đi tìm vào các nơi có những thú vui không hề lành mạnh tí nào cả; để rồi hư thân và động tâm với ngoại cảnh như thế thì quả thật là quá

phạm phu đi. Cho nên từ nay trở về sau anh phải tự kiểm soát từng suy nghĩ và hành động của anh ở mọi thời gian trong một ngày thì sự việc sai lầm của anh sẽ theo đó mà giảm xuống rồi lần lần hết sạch thôi.

Anh thanh niên đang đứng phía dưới chăm chú lắng nghe kia đã cảm nhận được điều chân thật từ các lời nói của tôi mà tự thấy rằng sự chỉ bảo nơi tôi là rất thâm tình và đạt lý. Sau đó là sự đa tạ của anh và anh hứa trước mặt tôi rằng: từ nay về sau con sẽ luôn y theo lời Thầy chỉ dạy mà tự kiểm soát lấy thân tâm con, không để nó đi buông lung như thế nữa đâu.

Tôi lại hạ giọng và chen vào giữa lời nói của anh rằng: được rồi! Được rồi! Tốt lắm! Sau đây Thầy xin mượn hai bài kệ ngắn mà khi xưa Đức Phật còn tại thế đã nói ra để dạy các hàng đệ tử của mình và sau này được các đệ tử kết tập lại thành Kinh Pháp Cú với số 22 như sau và cũng là lời kết thúc buổi thuyết giảng của Thầy hôm nay.

“Biết rõ sai biệt ấy,

Người trí không phóng dật,

Hoan hỷ, không phóng dật,

An vui hạnh bậc Thánh.”

Và nếu như một trong những người chúng ta ở đây lỡ có sai phạm những gì rồi thì cũng có cơ hội để sửa lại sai lầm của mình Đức Phật dạy tiếp Pháp Cú số 29 rằng:

“Tinh cần giữa phóng dật,

Tinh thức giữa quần mê.

Người trí như ngựa phi,

Bỏ sau con ngựa hèn.”

Tác giả
Nẻo Xa

